

Naam: Annelies Nuytten

Datum 18/12/2015

Klas: 1BaTP B1

Leerkracht: Luk Gheysen

SADAN Opdracht: Jeugddelinquentie

DE POTENTIËLE DELINQUENT
AAN HET WOORD;

Inhoud

Stap 1: Algemene onderwerpsverkenning	3
1.1. Onderzoeksvragen	3
1.2. Trefwoorden/zoektermen	3
1.3. Zoekresultaten op klassieke zoekmachine	3
1.4. Zoekresultaten op Limo	5
1.5. Beoordeling betrouwbaarheid/buikbaarheid	6
1.6. Wat neem je mee uit deze zoekopdracht?	7
1.7. Dien je het thema te verbreden of af te bakenen?	7
Stap 2: De basistekst	8
2.1. Bronvermelding	8
2.2. Context	8
2.3. Auteur	8
2.4. Structuur	8
2.5. Gelijksortige info	9
2.6. Lijsten	9
2.7. Samenvatting basistekst	14
Stap 3: Beschikking krijgen en meer zoeken	15
3.1. Publicaties binnen handbereik	15
3.2. Auteurs	16
3.3. Zoek ter plaatse in de bieb	16
3.4. Zoek verder buiten de basistekst	17
Stap 4: Contextualiseren	18
4.1. Organisaties	18
4.2. Juridische documenten	18
4.3. Maatschappelijke context	21
4.4. Statistieken	22
Stap 5: Persoonlijk besluit over de opdracht	23
Bronnenlijst	24

Stap 1

1.1. Onderzoeksvragen

Zijn er (reeds) onderzoeksvragen / informatievragen geformuleerd rond het thema? Zo ja, welke? Zo nee, ga dan onmiddellijk naar de tweede vraag.

Er werden nog geen onderzoeksvragen geformuleerd tijdens de lessen SOVA. Het projectonderwerp is op dit moment nog niet bekend.

1.2. Trefwoorden/zoektermen

Vertaal je thema / informatie-of onderzoeksvraag in een aantal trefwoorden of zoektermen. Omschrijf hoe je tot die trefwoorden komt. Baseer je op deze bron om een aantal zoektermen te formuleren waarmee je concreet aan de slag kan gaan. Kom zo tot minimaal 5 en maximaal 10 relevante zoektermen (TIP gebruik voldoende synoniemen/vaktermen).

Druggebruik bij jongeren

Criminaliteit

Vandalisme bij jongeren

Hangjongeren

Diefstal

Racisme

Zinloos geweld bij jongeren

Pesten

Mishandeling

Informatie en inzichten verkregen via verklarende en definiërende websites, online kranten en wet-gerelateerde websites en databanken voor synoniemen.

1.3. Zoekresultaten op klassieke zoekmachine

Gebruik de zoektermen (of combinaties ervan) voor een verkennende zoekopdracht via de klassieke zoekmachines (Google, Yahoo, Bing, ...) te starten. Geef een beknopt overzicht van je zoekresultaten.

a. Hoeveel resultaten bekom je? (beperk je tot de eerste drie resultatenpagina's)

b. Welke soorten informatiebronnen bekom je? Boeken, artikelen uit tijdschriften/kranten, website, wikipedia-Lemma, statistieken, beleidsdocumenten, onderzoeken?

Maak hier een overzicht van in een tabel.

Ik ging eerst globaal op zoek via zoekmachines op internet (Google, Bing, Yahoo,...) naar het trefwoord. Ik zocht daarna naar kranten via de website van een krant, GoPress Academic of de Google knop 'nieuws'. Definities heb ik opgezocht op Wikipedia of door de zoekterm uit te breiden door de term 'betekenis' of 'definitie' toe te voegen.

Hangjongeren (+/- 196.000 resultaten in totaal)

Soort bron	Aantal
Videos	7720
Boeken	1760
Artikels (nieuws)	6130

Pesten (+/- 4.150.000 resultaten in totaal)

Soort bron	Aantal
Videos	121.000
Boeken	68.600
Artikels (nieuws)	386.000

Vandalisme bij jongeren (+/- 163.000 resultaten in totaal)

Soort bron	Aantal
Videos	2.600
Boeken	1.720
Artikels (nieuws)	5.270

1.4. Zoekresultaten op Limo

Gebruik dezelfde zoektermen (of combinaties ervan) voor een verkennende of exploratieve zoekopdracht via Limo. Geef een beknopt overzicht van je zoekresultaten (beperk je tot de eerste drie resultatenpagina's).

a) Hoeveel resultaten bekom je?

b) Welke soorten informatiebronnen bekom je? Maak hier eveneens een overzicht van in een tabel.

Ik geef eerst de zoekopdracht in in Limo, daarna bekijk ik het overzicht van de soorten bronnen om de aantallen per soort bron te zien. Een andere mogelijkheid is om per pagina te gaan tellen (sinds de opdracht ons vroeg om enkel de eerste drie pagina's te bekijken).

Druggebruik bij jongeren

Soort bron	Aantal
Artikel	92
Boek	80
Eindwerk	25
Audio-visueel	10

Geweld bij jongeren

Soort bron	Aantal
Artikel	16
Boek	82
Eindwerk	17
Audio-visueel	18

1.5. Beoordeling betrouwbaarheid/bruikbaarheid

Beoordeel naast jouw wikipedialemma (of andere 'vertrekbron') één andere bron uit 3. en 4. aan de hand van de criteria gezien in de les.

Limo is betrouwbaarder dan Google en heeft ook minder hits. Het zoeken is dus gericht. De aard van wat we vinden op 'Google' is informatief. Google heeft vaak geen auteur terwijl Limo deze wel heeft en daardoor net iets betrouwbaarder overkomt. De info werd ook goedgekeurd en bevat een duidelijke bron. Limo is een systeem dat gebruikt wordt door universiteiten en hogescholen, waardoor betrouwbaarheid en bruikbaarheid zeker en vast een must zijn.

Volgende resultaten lijken mij betrouwbaar en/of bruikbaar:

http://www.verwey-jonker.nl/doc/jeugd/Achtergronden%20jeugddelinquentie%20middelengebruik_2533.pdf
(onderzoek over achtergronden van jeugddelinquentie en middelengebruik)

http://www.dsb-spc.be/web/index.php?option=com_content&task=view&id=117&Itemid=190&lang=dutch
(evolutie van jeugddelinquentie + wetgeving in UNO, Raad van Europa, Europese Unie en België)

<http://repository.tudelft.nl/view/wodc/uuid:2a7b6423-e3d6-4b7d-834b-59d71179d392/>

<http://www.narcis.nl/publication/RecordID/oai:tudelft.nl:uuid%3A2a7b6423-e3d6-4b7d-834b-59d71179d392>
(evaluatie-onderzoek naar Halt-projecten, een alternatieve aanpak voor vandalisme)

<http://www.kuleuven.be/thomas/page/groeipijnen/>
(lesmateriaal over jeugddelinquentie)

http://www.nji.nl/nl/Effectieve_interventies_tegen_jeugddelinquentie.pdf
(infobrochure over interventies tegen jeugddelinquentie)

<http://gedragsproblemen.wikidot.com/tine-jeugdcriminaliteit>
(groepsopdracht studenten SAW)

1.6. Wat neem je mee uit deze zoekopdracht?

a. Omschrijf kort hoe het zoekproces is verlopen.

Nadat het onderwerp bekend was, ben ik meteen gaan brainstormen over bijkomende zoektermen en kernwoorden. Daarna ging ik op Google op zoek naar enkele van deze zoektermen en ging ik de verschillende tabbladen verkennen om zo het aantal concrete zoekresultaten te beperken.

b. Zou je andere/extra trefwoorden gebruiken? Welke ?

Graffiti, spijbelen, alcoholgebruik, inbraken, overvallen, pickpockets.

c. Welke informatie en welke bronnentypes vond je niet? Hoe verklaar je dit?

Wetteksten waren moeilijker te vinden. Ook videomateriaal kwam niet zo heel vaak voor.

d. Heb je nog bemerkingen?

Ik kwam heel vaak terecht op Nederlandse websites die de aanpak of wetgeving in Nederland omvatten. Als ik specifieke resultaten voor België (vooral voor krantenartikelen) wou, dan moest ik de zoekterm uitbreiden.

1.7. Dien je het thema te verbreden of af te bakenen?

b. Indien je nog geen onderzoeks- of informatievragen hebt gesteld, formuleer nu zelf een aantal mogelijke vragen. Wat wil je precies weten over jouw thema?

Wat zijn de oorzaken van vandalisme?

Is er een verband tussen opleidingsniveau en deelname aan vandalisme?

Zijn er nog verdere onderverdelingen binnen het domein van vandalisme?

Is er een verband tussen de leefomgeving en deelname aan vandalisme?

Gaan jongens sneller aan vandalisme doen dan meisjes?

Welke oplossingen voor vandalisme kennen we vandaag?

Is er een verband tussen gezinssamenstelling en deelname aan vandalisme?

Wat is de relatie tussen schoolleven en deelname aan vandalisme?

Heeft het deelnemen aan vandalisme een invloed op het schoolleven?

Stap 2

2.1. Bronvermelding

Maak allereerst een bronnenlijst-referentie van je gevonden basistekst op volgens de APA-richtlijnen.

Van Yperen, T. A. (2001), Antisociaal gedrag en jeugddelinquentie: Wat valt er te keren?, *Kind en Adolescent*, 22, 213-222.

2.2. Context - Wat is het geheel rond de tekst?

Wat is het geheel rond de tekst: uit welk vaktijdschrift/boek/verzamelwerk komt het? Welke organisatie is verantwoordelijk voor de tekst. Voor welke doelgroep / professionelen is het geschreven?

Het artikel werd uitgegeven in het tijdschrift *Kind en Adolescent* en schijnt het licht op de vraag naar wat efficiënte en kansrijke begeleiding en/of behandelingen zijn voor adolescenten met antisociaal gedrag door de resultaten van verschillende onderzoeken samen te leggen en tot een mogelijke conclusie te komen op zowel wetenschappelijk als praktijkgericht vlak.

2.3. Auteur

Wie precies schreef de tekst? Vaak geeft de tekst zelf info over de auteur(s), zoek er goed naar! Wat vind je (daarnaast) op internet over de auteur(s)? Google of nog beter, werk specifiek via de site van zijn werkplek.

De tekst werd geschreven door Tom A. Van Yperen. Hij is een Nederlands orthopedagoog, gespecialiseerd op vlak van de kwaliteit van het jeugdstelsel, monitoring, kwaliteitsonderzoek en jeugdonderzoek. Hij doceert 'Monitoring en innovatie zorg voor jeugd' aan de Rijksuniversiteit Groningen, afdeling Orthopedagogie. (Nederlands Jeugdinstituut – nji.nl)

2.4. Structuur

Beschrijf kort, opsommend, hoe de tekst is opgebouwd. Kent het een duidelijke structuur, is die logisch; of is het één lange doorlopende tekst? Zijn er tussentitels? Is er enkel tekst of vind je andere zaken terug? Hoe worden de referenties opgemaakt respectievelijk in de tekst en in de bronnenlijst (= welk referentiesysteem) ?

De tekst is opgebouwd uit verschillende alinea's met een tussentitel. Er zijn geen foto's of andere zaken aanwezig in de tekst (uitgezonderd een lijst van opsommingen van werkzame factoren in de jeugdhulp)

2.5. Gelijksortige info

Deze stap werd uitgevoerd in een apart document. De resultaten werden opgelijst in stap 2.6.

2.6. Lijsten

Organisaties
<p>Glen Mills School: Nederlandse school voor jongens vanaf 14 jaar die omgaan in bendevoorming en delinquent gedrag stellen in groepsverband. Het programma van de school focust sterk op waarden, normen, sociale status en groepshiërarchie. Het programma in de Glen Mills School werd in 2010 stopgezet. (Wikipedia: Glen Mills School)</p> <p>Hoenderloo Groep: De Hoenderloo Groep is een instelling voor jeugdzorg en onderwijs die een tijdelijk thuis biedt aan ongeveer driehonderd jongeren met complexe (gedrags)problemen, die om diverse redenen niet meer thuis kunnen wonen. (Wikipedia: Hoenderloo Groep)</p> <p>Raad voor de Kinderbescherming: Als ouders hun verantwoordelijkheid niet (kunnen) nemen, kan de ontwikkeling van het kind in gevaar komen. In dat geval moet de overheid ingrijpen in de gezinssituatie. De Raad voor de Kinderbescherming – een onderdeel van het ministerie van Veiligheid en Justitie – voert die taak uit. De Raad voor de Kinderbescherming heeft verschillende vestigingen en huizen verspreid over Nederland. (kinderbescherming.nl)</p> <p>Stichting Registratie Jeugdvoorzieningen: De activiteiten van Stichting Registratie Jeugd Voorzieningen vinden (onder andere) plaats in de branche: Sociaal-cultureel werk. Deze branche heeft als hoofdcategory: 'Gezondheids- en welzijnszorg' en is in dit geval verder onderverdeeld bij: 'Maatschappelijke dienstverlening zonder overnachting', subcategory 'Maatschappelijke dienstverlening zonder overnachting niet specifiek gericht op ouderen en gehandicapten'. Contactgegevens: Maliebaan 16 3581 CN UTRECHT Tel. 030-2369744 Fax 030-2369696</p>
Specialisten
<p>Leonieke Boendermaker (Hogeschool van Amsterdam – hva.nl)</p> <p>Email: l.boendermaker@hva.nl</p> <p>Expertise: Jeugdzorg   Effectieve interventies   Evidence based practice   Implementatie   Gesloten en justitiële jeugdzorg   Jeugdcriminaliteit en gedragsstoornissen</p> <ul style="list-style-type: none">
- Boendermaker studeerde (Sociale) Pedagogiek aan de Universiteit van Amsterdam, haalde een aanvullend doctoraal examen in Methoden & Technieken van Sociaal Wetenschappelijk Onderzoek aan de Universiteit Leiden. Leonieke promoveerde in 1999 op een studie over de populatie en werkwijze in de justitiële jeugdinrichtingen bij de Universiteit Utrecht.
- lector Kwaliteit en Effectiviteit in de Zorg voor Jeugd aan de HvA.

Thomas Dishon

(Arizona State University – <http://psychology.clas.asu.edu>)

Professor en Directeur aan REACH Institute, Arizona State University.

Tel.: (480)965-5405

Email: Dishion@asu.edu

Dr. Dishon is geïnteresseerd in onderzoek naar relaties geassocieerd met kinderen, adolescenten en jongvolwassenen en hun mentale gezondheid en capaciteiten. Zijn onderzoek focust op de leeftijdsgroep, familie- en relatieverbanden die bijdragen aan de psychopathologische ontwikkeling.

Geri Donenberg

(School of Public Health – <http://publichealth.uic.edu>)

- Doctoraat in de klinische psychologie.
- Dr. Donenberg is geïnteresseerd in het begrijpen van individueel, leeftijdsgebonden, relatiegebonden en familiegebonden mechanismen die relateren aan risicovol seksueel gedrag en middelengebruik bij jongeren.

Bob Horjus

(Universiteit Utrecht – uu.nl)

- e-mail: B.Horjus@uu.nl
- Onderzoeker Educatie & Pedagogiek - Orthopedagogiek CMO
- Betrokken bij de opleidingen Pedagogische Wetenschappen en Maatschappelijke Opvoedingsvraagstukken.

Chris Baerveldt

(Universiteit Utrecht – uu.nl)

- e-mail: c.baerveldt@uu.nl
- Onderzoeker Educatie & Pedagogiek - Jeugd & Gezin
- Universitair docent Educatie & Pedagogiek - Jeugd & Gezin
- Focusgebieden: Coordinating Societal Change, Cultures, Citizenship and Human Rights, Education for Learning Societies (ELS), Origins and Impacts of Institutions.
- Wetenschappelijke expertise: sociale netwerken.
- Betrokken bij de opleiding Maatschappelijke Opvoedingsvraagstukken.

Josine Junger-Tas

(Studium Generale Universiteit Utrecht – <http://sg.uu.nl>)

Criminologe Josine Junger-Tas (74) doet al meer dan 35 jaar onderzoek naar jeugdcriminaliteit. Ze werkte twintig jaar voor het Wetenschappelijk Onderzoeks- en Documentatiecentrum van het Ministerie van Justitie, waarvan de laatste vijf jaar als directeur. Junger-Tas is verbonden aan de universiteiten van Utrecht en Lausanne.

Derek Kauneckis

(University of Nevada, Reno – <http://unr.edu>)

- Professor aan Ohio University's Voinovich School of Leadership and Public Affairs.
- Focusgebieden: Public Policy, Institutional Design and Analysis, Environmental Policy, Property Rights Theory, Research Methods en Comparative Public Policy.
- Kauneckis is geïnteresseerd in hoe politiek zo ontworpen kan worden zodat er beter omgegaan kan worden met de veranderingen in het onderhoud van natuurlijke bronnen en menselijke noden. Hij focust op het omgaan met een globale industrialisering van ecosystemen op deze planeet en hoe we zowel menselijk welzijn als natuur kunnen onderhouden.

Alan E. Kazdin

(alankazdin.com)

- Professor Psychologie en Kinderpsychiatrie aan Yale University.
- Directeur van het Yale Parenting Centre.
- Auteur van 49 boeken voor professioneel gebruik over onderwerpen betreffende opvoeding, kinderpsychotherapie, cognitieve- en gedragsbehandelingen en interpersoonlijk geweld.

Bram Orobio de Castro

(Universiteit Utrecht – uu.nl)

- e-mail: B.Castro@uu.nl
- Afdelingshoofd en professor in de Psychologie en Ontwikkelingspsychologie.
- Focusgebieden: Education for Learning Societies (ELS), Dynamics of Youth.

Vaktermen

accumulatie: proces waarvan er steeds meer van iets is.

algemeen werkzame factoren: ingrediënten van een interventie die voor de effectiviteit van belang zijn, ongeacht de soort behandeling en doelgroep.

causal risk factors: beïnvloedbare risicofactoren waarvan aangenomen kan worden dat deze een effect hebben op het uiteindelijke criterium.

clientèle: klantenkring, alle klanten van een bedrijf.

comorbiditeit: het tegelijkertijd aanwezig zijn van verschillende aandoeningen-stoornissen.

constellatie: manier waarop iets is opgebouwd met het verband tussen de delen.

exposé: uiteenzetting van de feiten en omstandigheden die in het proces een rol spelen.

eclectische benadering: methode waarin verschillende aspecten en ideeën uit al bestaand materiaal als uitgangspunt zijn genomen.

fragmentatie: versplintering.

gedragsactivatie: vorm van gedragstherapie die effectief is gebleken bij met name klinische depressie en fobieën. Net als de andere derdegeneratiegedragstherapieën (zoals Acceptance and Commitment Therapy en mindfulness) richt gedragsactivatie zich niet op verandering van de uiterlijke vorm van het probleemgedrag, maar op verandering van de functie die het probleemgedrag heeft in het leven van de cliënt. Gedragsactivatie is als behandelvorm gebaseerd op het behaviourisme van B.F. Skinner, oftewel de gedragsanalyse.

gedragsinhibitie: het vermogen om een door prikkels van externe of interne aard uitgelokte of in gang gezette actie te onderdrukken, tegen te houden, vertragen, uit te stellen of om te buigen.

inhibitie: ontbreken van respons van een zintuig of een deel van dat zintuig, ondanks een stimulus met een hogere intensiteit dan de drempelwaarde.

kenschetsen: opnoemen wat iets of iemand kenmerkt.

lacune: ontbrekend element in een reeks of verzameling.

meta-analyse: statistische methode waarin gegevens van verschillende onderzoeken worden gecombineerd en geanalyseerd.

multisysteemtherapie: programma om jeugdcriminaliteit tegen te gaan. Multisysteemtherapie moet criminele jongeren op het goede spoor krijgen zonder dat ze naar een inrichting gaan. Dit is een behandeling voor jonge delinquenten die gegeven wordt in de natuurlijke omgeving van de delinquent (familie, vriendengroep).

proactieve agressie: weloverwogen agressief gedrag waarmee de dader in korte tijd zijn doelen wil bereiken.

reactieve agressie: kenmerkt zich door explosiviteit en heeft veel weg van fysieke agressie. Fysieke agressie is bijvoorbeeld slaan, schoppen en bijten.

recidive: terugval in misdadigheid, herhaling van een misdaad.

Specifiek werkzame factoren: gelden alleen voor bepaalde typen behandelingen en voor bepaalde doelgroepen.

zelfregulatie: vrijwillig aanvaarde regels voor bepaalde activiteiten. (bv. Diabetespatiënt die zelf insuline inspuit bij zichzelf)

Soorten bronnen

- Verzamelwerk (reader): 7
- Vaktijdschrift: 4
- Naslagwerk: 1
- Cursus: 3
- Paper: 1
- Jaarverslag: 3
- Gebruikershandleiding: 1
- Brochure: 1

Bronnen die ik later nog wil gebruiken:

1. Bartels, A. J., Schuursma, S., & Slot, N. W. (2001). Interventies. In R. Loeber, N. W. Slot, & J. A. Sergeant (Red.), Ernstige en gewelddadige jeugddelinquentie. Omvang, oorzaken en interventies (pp. 291-318). Houten/ Diegem: Bohn Stafleu Van Loghum.
2. Klomp, M. (1999). Planmatige teambegeleiding. In E. J. Knorth, & M. Smit (Red.), Planmatig handelen in de jeugdhulpverlening (pp. 305-324). Leuven/Apeldoorn: Garant.
3. Offord, D., & Chmura Kraemer, H. (2000). Risk factors and prevention. Evidence Based Mental Health, 3, 70-71.
4. Stichting Registratie Jeugd Voorzieningen (2000). Gebruikershandleiding RJHV-tabel 'Aard van de problematiek'. Utrecht: Stichting Registratie Jeugd Voorzieningen.
5. Van Yperen, T. A. (2000). Visie op jeugdzorg. Kind en Adolescent, 21, 275-279.

2.7. Samenvatting basistekst

In de jeugdzorg is een betere registratie nodig zodat duidelijker wordt welke jeugdigen nu echt jeugdzorg nodig hebben. Er moet meer aandacht besteed worden aan het belang van integratie van theoretische noties, het onderscheid tussen mediërende factoren en de beoogde uitkomst en een gedifferentieerde uitkomstmaat. Ook moet er een duidelijker onderscheid komen tussen de algemeen werkbare factoren en specifiek werkzame factoren die de effectiviteit van de interventies zullen bepalen.

De aard en omvang van het werkveld rond jeugdhulp zijn zeer onduidelijk. Er is hier meer zicht over nodig, want het is van groot belang om over goede cijfers te beschikken over het aantal jeugdigen dat crimineel of antisociaal gedrag vertoont. Tot zulke cijfers komen is moeilijk, want niet iedereen verstaat hetzelfde onder een 'gedragsprobleem', crimineel of antisociaal gedrag. Er is tot gevolg een gebrek aan standaardisatie, waardoor enkel het topje van de ijsberg van jeugdigen die echt hulpbehoevend gekend is. Om dit probleem in te dijken moeten sinds kort in Nederland alle jongeren die wegens een strafbaar feit in contact komen met de Raad voor de Kinderbescherming met de BARO (Basis RaadsOnderzoek) gescreend om een indicatie te krijgen van het belang om bij die jongere een behandeling of verder onderzoek in gang te zetten.

Er is in de jeugdzorg geen gebrek aan theorievorming omtrent de factoren die bij het ontstaan, de instandhouding en de beïnvloeding van antisociaal gedrag een rol spelen. Theorie is namelijk de voedingsbodem voor gerichte interventie en verdere behandeling. Dit komt het beste tot zijn werking indien die verschillende inzichten geïntegreerd worden in de hulpverlening bij antisociaal gedrag waarbij er meerde problemen zijn op verschillende levensterreinen. Dit heet men het multitheoretische kader rond de jeugdhulpverlening.

Hoe een behandelaar bepaalt op welke aspecten een behandeling zich zou moeten richten hangt af van hoe die behandelaar een onderscheid maakt in de uiteindelijke verandering die men wil bereiken en de onderliggende factoren die men daarvoor behandelt, zoals cognities, vaardigheden, sociale factoren of gezinsfactoren die een invloed hebben op het te behandelen criterium. Ook mag de behandelaar de factoren die een invloed hebben op de uitkomst, maar de behandeling niet beïnvloeden, niet onderschatten. Dit zijn onder andere IQ, sekse en culturele achtergrond. Deze factoren hebben vooral een invloed op de sociale competenties, sociale informatieverwerking, biologische processen en het gezinsfunctioneren. Wetenschappers Horjus en Baerveldt stelden een ordeningsprincipe op om onderscheid te maken tussen mediators die een directe invloed hebben op het gewenste functioneren van de jeugdige binnen de context van de behandelingssetting, en factoren die van belang zijn met het oog op het gewenste functioneren buiten die setting.

De algemeen werkzame factoren die los staan van de interventie, zoals de motivatie van de cliënt om te veranderen en in behandeling te gaan, de kwaliteit van de therapeut-client relatie, de professionaliteit van de behandelaar en de correcte en gestructureerde uitvoering van de behandeling. Daarnaast zijn de specifiek werkzame factoren enkel van toepassing op bepaalde interventies of behandelingen. Voorbeelden hiervan zijn cognitieve herstructurering bij kinderen met gedragsproblemen, medicatie bij kinderen met agressief gedrag en groepstherapie bij jeugdigen met antisociale gedragsstoornissen.

Van fundamenteel belang voor alle interventievormen in de jeugdzorg is dat deze van een goede rationale worden voorzien en dat zij worden onderzocht op werkzaamheid. Ook onderzoek in de praktijk, gekenmerkt door minder strak afgebakende behandelingen en groepen, draagt bij aan het algemene beeld van de werkzaamheid van interventies. (Van Yperen, 2001, pp. 213-222)

Stap 3

3.1. Publicaties binnen handbereik?

Zijn er publicaties uit de bronnenlijst van je basistekst binnen handbereik? Ga na of je de bronnen van je tekst terug kan vinden in de meest nabije campusbibliotheek of andere bibliotheken binnen Limo, of digitaal in een databank.

1. Bartels, A. J., Schuursma, S., & Slot, N. W. (2001). Interventies. In R. Loeber, N. W. Slot, & J. A. Sergeant (Red.), *Ernstige en gewelddadige jeugddelinquentie. Omvang, oorzaken en interventies* (pp. 291-318). Houten/ Diegem: Bohn Stafleu Van Loghum

-> VIVES Campus Kortrijk Bib 1e verdieping 362.745

2. Klomp, M. (1999). *Planmatige teambegeleiding*. In E. J. Knorth, & M. Smit (Red.), *Planmatig handelen in de jeugdhulpverlening* (pp. 305-324). Leuven/Apeldoorn: Garant.

-> VIVES Campus Kortrijk Bib 1e verdieping 376.6

3. Offord, D., & Chmura Kraemer, H. (2000). *Risk factors and prevention. Evidence Based Mental Health*, 3, 70-71.

-> <http://ebmh.bmj.com/content/3/3/70>

3.2. Auteurs

Zoek uit of er van de auteur(s) van je tekst andere werken aanwezig zijn in de campusbibliotheek.² Kies titels verwant met het thema. Maak van deze bronnen een referentie op volgens de APA-richtlijnen. Zoek daarnaast twee 'sterauteurs'. Dit zijn auteur(s) die meer dan eens worden aangehaald. Zoek verder op hun naam en noteer titels verwant met het thema, de vindplaats en de locatie. Maak ook van deze bronnen een referentie op via APA.

Van Yperen, T.A. & Giel, R. (1995). *Classificatiesystemen voor psychische stoornissen en gedragsstoornissen: uitgangspunten en bruikbaarheid van ICD, DSM en MAC*. Lisse: Swets & Zeitlinger. 272 p.

Van Yperen, T.A. (2005). *Van weten naar verbeteren*, SoziO-SPH: Vakblad voor sociale en pedagogische beroepen, jg. 5, p.10-15.

Van Yperen, T.A. & Koot, J.M. (1994). *Registratie van problematiek bij jeugdigen*, Kind en Adolescent, jg. 15, p.73-89.

Boendermaker, L. (1999). *Justitiële behandelingsrichtingen voor jongeren: behandeling en werkwijze*, Garant, 237 p.

Boendermaker, L. (2008). *Jeugdzorg plus - drang en dwang in de jeugdzorg: nieuw zorgaanbod voor jeugdigen met ernstige gedragsproblemen*, Jeugd en co Kennis, jg. 2, nr. 1, p. 8-20.

Baerveldt, C. (1990). *De school : broedplaats of broeinest? Een vergelijkend onderzoek naar de rol van de school bij de bestrijding en verspreiding van kleine criminaliteit van leerlingen*, Arnhem: Gouda Quint, 170 p.

Baerveldt, C. & Bunkers, H. (1997). *Jeugd en cel in Nederland: over justitiële inrichtingen, jongeren en jongvolwassenen*, Uitgeverij Tijdstroom, 175 p.

3.3. Zoek ter plaatse in de bieb

Kies **één van de publicaties** uit je bronnenlijst die je fysiek binnen handbereik hebt. Ga deze **effectief opzoeken**, even ontlene is aan te raden. Bestudeer het colofon en voor- en achterflap. Beschrijf kort wat je in het colofon en op de flappen vindt.

Klomp, M. (1999). Planmatige teambegeleiding. In E. J. Knorth, & M. Smit (Red.), *Planmatig handelen in de jeugdhulpverlening* (pp. 305-324). Leuven/Apeldoorn: Garant.

Het betreft een dik, zwart boek (verzamelwerk/reader) met weinig speciaals aan de voorflap. Deze bevat enkel de titel, de namen van de redacteurs en een kleine afbeelding van een oog, hoogst waarschijnlijk als illustratie of versiering. De achterflap bevat een korte beschrijving van welk soort artikelen en onderwerpen deze reader omvat. Hij vermeldt ook wat we kunnen verwachten in het boek (overzicht van de kennis en inzichten die op dit moment beschikbaar zijn en stappen naar nieuwe benaderingen in de jeugdzorg).

Het boek is bestemd voor mensen die werken in de jeugdzorg in België en Nederland, ook voor studenten van zowel een master- als bacheloropleiding.

3.4. Zoek verder buiten de basistekst

Je hebt tot nu toe reeds vele info gevonden vanuit je basistekst. Spoor nu bijkomende soorten/vormen informatiebronnen op rond je thema.

Boeken
Eurelings-Bontekoe, E.H.M. (2010). <i>Handboek persoonlijkheidspathologie</i> , Bohn Stafleu van Loghum, 598 p.
Hartog-Polkerman, Coby (2009). <i>Opstandig, Dwars & Driftig: handboek gedragsstoornissen ODD en CD voor ouders, opvoeders, leerkrachten en hulpverleners</i> , SWP, 109 p.
Henggeler, Scott W., Schoenwald, Sonja K., Borduin, Charles M., Rowland, Melisa D.   Cunningham, Phillippe B. (2010). <i>Multisysteemtherapie: voor kinderen en jongeren met antisociaal gedrag</i> , SWP, 367 p.
Artikels uit vaktijdschriften
Scheiris, J. & Desoete, A. (2008). <i>De prevalentie van enkele specifieke ontwikkelings- en gedragsstoornissen en hun comorbiditeit</i> , Signaal : significant voor de professionele hulpverlener, 17, p. 4-14.
Boendermaker, L. (2005). <i>Multisysteemtherapie, wel of niet toepassen?</i> , Kind en Adolescent, Vol. 26, p. 141-143.
Jagers, H. (2001). <i>Gezinsbenaderingen bij de behandeling van jeugdigen met justitiële contacten</i> , Kind en Adolescent, Vol. 22, p. 149-158.
Eindwerken
De Groof, M. (2005). <i>Temperament als verklarende factor voor de comorbiditeit tussen verslaving en gedragsstoornissen</i> [thesis]. K.U.Leuven Faculteit Psychologie en pedagogische wetenschappen. Departement Psychologie.
Poets, C. (2006). <i>Temperament als risicofactor voor middelengebruik en antisociaal gedrag en de comorbiditeit hiertussen</i> [thesis]. K.U.Leuven Faculteit Psychologie en pedagogische wetenschappen. Departement Psychologie.
Milliau, T. (1999). <i>Duale diagnostiek bij adolescenten : literatuurstudie betreffende de comorbiditeit van psychiatrische stoornissen en stoornissen in het middelengebruik bij jongeren</i> [thesis]. KUL. Faculteit psychologie en pedagogische wetenschappen. Departement pedagogische wetenschappen. Orthopedagogiek.
Onderzoeksliteratuur
Van Coillie, G. (2008). <i>Agressie na prestatiedruk: pleidooi voor humaan onderwijs</i> , 5 p. [tekstdocument op Lirias]
Van Rompaey, V. (1999). <i>Geweld op televisie - agressie bij kinderen. Is er nu wel of geen verband?</i> Caleidoscoop, Vol. 11, p. 20-22.
Opdenacker, J. (2012). <i>Onderzoek naar werkzame methodieken in de bijzondere jeugdzorg ter continuering van de hulpverlening die door agressie bedreigd wordt</i> . [tekstdocument op Lirias]
E-artikels uit kranten, tijdschriften, magazines,...
Delputte, L. (28 november 2015). <i>Alle schouders onder jong Brussel</i> . De Standaard, p. 38.
Van Remoortere, R. (19 november 2015). <i>Theaterstuk stelt geweld bij jongeren in vraag</i> . Het Nieuwsblad – Regionaal: Antwerpen, p. 5.
Vanhecke, N. (14 november 2015). <i>Agressie hangt constant in de lucht</i> . De Standaard, p. 10.

Stap 4

4.1. Organisaties

Zoek minstens één organisatie/voorziening die met deze thematiek bezig is. Zoek via de Sociale Kaart. Bezoek de website van de organisatie. Bespreek die website kritisch.

Youth at Risk Vlaanderen (Hasselt)

www.yarvlaanderen.be

De website heeft een zeer verzorgde lay-out en is zeer gemakkelijk te gebruiken. Hij is gericht tot een breed publiek, vooral naar mensen die op zoek zijn naar meer informatie over de organisatie zelf, maar ook voor wie meer wil weten over de begeleiding van jongeren die in de criminaliteit verzeild zijn geraakt. De website is zeer toegankelijk voor een breed publiek door het gebruik van een verzorgde, formele taal die geen gebruik maakt van vaktaal. De website lijkt me zeer betrouwbaar. Hij bevat een medewerkerslijst, jaarverslagen tot en met 2013, decreten, plannen voor de toekomst, een contactformulier, een agenda, officiële documenten van de overheid of andere hogere instanties, een fotoboek en video's. De website verleent ons ook de mogelijkheid om de organisatie te volgen op andere media zoals Facebook en Twitter. Ook bevat de website een nieuwsrubriek waar ook vacatures te vinden zijn. De bronvermelding bij deze nieuwsberichten en de officiële documenten is echter vaak zeer onduidelijk of niet aanwezig.

Aantal woorden: 161

Ga na of de besproken organisatie op haar website ook eigen documenten ter beschikking stelt (jaarverslag, folder, eigen tijdschrift, presentatie, foto, ...). Maak van één van deze een lijstreferentie volgens APA.

Bronvermelding jaarverslag 2013:

YAR Vlaanderen. *Jaarverslag 2013* [jaarverslag]. Hasselt: YAR.

http://www.yarvlaanderen.be/website/yar-vlaanderen/assets/files/yar_jaarverslag2013.pdf

4.2. Juridische documenten

Welke regelgeving (wetten decreten, cao's, KB's omzendbrieven, ...), parlementaire documenten, rechtspraak,... bestaan er? Gebruik de zoekfunctie van het Belgisch Staatsblad of werk via juridische databanken (o.a. Juriwel : zie Vlaamse Codex). Bezoek ook de website van de bevoegde overheden. Via deze website krijg je meestal een overzicht van de relevante regelgeving. Selecteer de (maximaal) vijf relevantste, refereer ernaar en neem deze referenties mee op in je bronnenlijst.

Regel- en wetgeving in België omtrent jeugddelinquentie:

De beslissingen van het gerecht ten opzichte van een minderjarige die een of meerdere overtredingen heeft begaan, worden genomen op basis van een aantal factoren: de ernst van de feiten, de omstandigheden waarin ze werden gepleegd, de schade en de gevolgen voor het slachtoffer, het gevaar dat de jongere al dan niet vormt voor de samenleving, de persoonlijkheid van de jongere, zijn leeftijd, zijn maturiteit, de familiale en sociale omgeving, het schoolbezoek, de antecedenten ...

De doelstellingen die worden nagestreefd zijn opvoeding, responsabilisering en sociale re-integratie. De bescherming van de samenleving is ook een element waarmee rekening wordt gehouden.

Op basis van de elementen van het dossier beslist het jeugdparket of het de zaak bij de jeugdrechtbank aanhangig maakt of seponereert. Vooraleer de zaak te seponeren en als de feiten niet zeer ernstig zijn, kan het jeugdparket de jongere een waarschuwingsbrief sturen of hem samen met zijn ouders oproepen voor een mondelinge herinnering aan de wet.

Het parket kan ook een bemiddeling voorstellen tussen de jongere, de ouders en het slachtoffer. Het resultaat wordt als positief beschouwd wanneer de jongere tot inzicht komt en tot herstel overgaat: excuses, terugbetaling, enz.

Wanneer het parket beslist heeft de zaak bij de jeugdrechtbank aanhangig te maken, dan kan deze maatregelen opleggen zoals bijvoorbeeld prestaties van algemeen belang, een educatieve begeleiding of een therapeutische behandeling. Een herstelgericht aanbod (herstelgericht groepsoverleg) kan ook worden overwogen en aanleiding geven tot een akkoord tussen de partijen. In het kader van dat akkoord kan de jongere verbintenissen aangaan tot herstel.

In uitzonderlijke gevallen kan de jongere geplaatst worden (pleeggezin, open of gesloten instelling ...).

Wanneer de feiten zeer ernstig zijn en/of de jongere als gevolg van delinquente daden reeds eerder een jeugdbeschermingsmaatregel opgelegd kreeg, kan de jeugdrechtbank onder bepaalde voorwaarden de zaak uit handen geven. Na een uithandengeving wordt de jongere berecht als een volwassene. (belgium.be)

BRON:

Belgium.be (2014). *Jeugddelinquentie*. (geraadpleegd op 12 december 2015), op <http://www.belgium.be/nl/justitie/veiligheid/criminaliteit/jeugdcriminaliteit/>

Artikel 40 in het Internationale Verdrag Inzake de Rechten van het Kind:

1. De Staten die partij zijn, erkennen het recht van ieder kind dat wordt verdacht van, vervolgd wegens of veroordeeld omwille van het begaan van een strafbaar feit, op een wijze van behandeling die geen afbreuk doet aan het gevoel van waardigheid en eigenwaarde van het kind, die de eerbied van het kind voor de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden van anderen vergroot, en waarbij rekening wordt gehouden met de leeftijd van het kind en met de wenselijkheid van het bevorderen van de herintegratie van het kind en van de aanvaarding door het kind van een opbouwende rol in de samenleving.

2. Hiertoe, en met inachtneming van de desbetreffende bepalingen van internationale akten, waarborgen de Staten die partij zijn met name dat:

- a) geen enkel kind wordt verdacht van, vervolgd wegens of veroordeeld omwille van het begaan van een strafbaar feit op grond van enig handelen of nalaten dat niet volgens het nationale of internationale recht verboden was op het tijdstip van het handelen of nalaten;
- b) ieder kind dat wordt verdacht van of vervolgd wegens het begaan van een strafbaar feit, ten minste de volgende garanties heeft:
  - i. dat het voor onschuldig wordt gehouden tot zijn of haar schuld volgens de wet is bewezen;
  - ii. dat het onverwijld en rechtstreeks in kennis wordt gesteld van de tegen hem of haar ingebrachte beschuldigingen, of indien van toepassing door tussenkomst van zijn of haar ouders of wettige voogd, en dat de juridische of andere passende bijstand krijgt in de voorbereiding en het voeren van zijn of haar verdediging;
  - iii. dat de aangelegenheid zonder vertraging wordt beslist door een bevoegde, onafhankelijke en onpartijdige autoriteit of rechterlijke instantie in een eerlijke

behandeling overeenkomstig de wet, in aanwezigheid van een rechtskundige of anderszins deskundige raadsman of -vrouw, en, tenzij dit wordt geacht niet in het belang van het kind te zijn, met name gezien zijn of haar leeftijd of omstandigheden, in aanwezigheid van zijn of haar ouders of wettige voogden;

- iv. dat het er niet toe wordt gedwongen een getuigenis af te leggen of schuld te bekennen; dat het getuigen à charge kan ondervragen of doen ondervragen en dat het de deelneming en ondervraging van getuigen à decharge onder gelijke voorwaarden kan doen geschieden;
- v. indien het schuldig wordt geacht aan het begaan van een strafbaar feit, dat dit oordeel en iedere maatregel die dientengevolge wordt opgelegd, opnieuw wordt beoordeeld door een hogere bevoegde, onafhankelijke en onpartijdige autoriteit of rechterlijke instantie overeenkomstig de wet;
- vi. dat het kind kosteloze bijstand krijgt van een tolk indien het de gebruikelijke taal niet verstaat of spreekt;
- vii. dat zijn of haar privé-leven volledig wordt geëerbiedigd tijdens alle stadia van het proces.

3. De Staten die partij zijn, streven ernaar de totstandkoming te bevorderen van wetten, procedures, autoriteiten en instellingen die in het bijzonder bedoeld zijn voor kinderen die worden verdacht van, vervolgd wegens of veroordeeld omwille van het begaan van een strafbaar feit, en, in het bijzonder:

- a) de vaststelling van een minimumleeftijd onder welke kinderen niet in staat worden geacht een strafbaar feit te begaan;
- b) de invoering, wanneer passend en wenselijk, van maatregelen voor de handelwijze ten aanzien van deze kinderen zonder dat men zijn toevlucht neemt tot gerechtelijke stappen, mits de rechten van de mens en de wettelijke garanties volledig worden geëerbiedigd.

4. Een verscheidenheid van regelingen, zoals rechterlijke bevelen voor zorg, begeleiding en toezicht, adviezen, jeugdreclassering, pleegzorg, programma's voor onderwijs en beroepsopleiding en andere alternatieven voor institutionele zorg dient beschikbaar te zijn om te verzekeren dat de handelwijze ten aanzien van kinderen hun welzijn niet schaadt en in de juiste verhouding staat zowel tot hun omstandigheden als tot het strafbare feit. (kinderrechtencommissariaat.be)

BRON:

Verdrag inzake de Rechten van het Kind (20 november 1989). *Algemene Vergadering van de Verenigde Naties*, (geraadpleegd op 12 december 2015). Op http://www.kinderrechtencommissariaat.be/sites/default/files/bestanden/kinderrechtenverdrag_of_ficiele_nederlandse_vertaling.pdf

Wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming.

BRON:

Wet betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade (8 april 1965). *Belgisch Staatsblad*, (geraadpleegd op 12 december 2015). Op http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi/article.pl?numac=2010000404&caller=list&article_lang=N&row_id=1&numero=63&pub_date=2010-08-02&dt=WET&language=nl&du=d&fr=f&choix1=EN&choix2=EN&fromtab=+mofxt+UNION+montxt+UNION+modtxt&nl=n&trier=afkondiging&sql=dt+=+%27WET%27+and+text+contains+%27jeugdbescherming%27&rech=65&tri=dd+AS+RANK+&exp=jeugdbescherming

Wet betreffende de strafrechtelijke bescherming van minderjarigen

BRON: Wet betreffende de strafrechtelijke bescherming van minderjarigen (28 november 2000).

Belgisch Staatsblad, (geraadpleegd op 12 december 2015). Op

[http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi/article.pl?numac=2001009048&caller=list&article_lang=N&row_id=1&numero=55&pub_date=2001-03-](http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi/article.pl?numac=2001009048&caller=list&article_lang=N&row_id=1&numero=55&pub_date=2001-03-17&dt=WET&language=nl&du=d&fr=f&choix1=EN&choix2=EN&fromtab=+moftxt+UNION+montxt+UNION+modtxt&nl=n&trier=afkondiging&sql=dt+=+%27WET%27+and+text+contains+%27jeugdbescherming%27&rech=65&tri=dd+AS+RANK+&exp=jeugdbescherming)

[17&dt=WET&language=nl&du=d&fr=f&choix1=EN&choix2=EN&fromtab=+moftxt+UNION+montxt+UNION+modtxt&nl=n&trier=afkondiging&sql=dt+=+%27WET%27+and+text+contains+%27jeugdbescherming%27&rech=65&tri=dd+AS+RANK+&exp=jeugdbescherming](http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi/article.pl?numac=2001009048&caller=list&article_lang=N&row_id=1&numero=55&pub_date=2001-03-17&dt=WET&language=nl&du=d&fr=f&choix1=EN&choix2=EN&fromtab=+moftxt+UNION+montxt+UNION+modtxt&nl=n&trier=afkondiging&sql=dt+=+%27WET%27+and+text+contains+%27jeugdbescherming%27&rech=65&tri=dd+AS+RANK+&exp=jeugdbescherming)

4.3. Maatschappelijke context

Wat vind je aangaande de verantwoordelijke minister en het bevoegde departement ? Of (ook) : welke maatschappelijke organisaties (middenveld, belangen- of gebruikersgroepen en andere) zijn actief rond het thema ? Bespreek indien mogelijk kort een standpunt van één partij of van één maatschappelijke groepering.

Antonios Antoniadis is een Duitstalig politicus van de Sozialistische Partei. Hij is sinds 2014 minister in de regering van de Duitstalige Gemeenschap in België. Hij is ook Minister van Gezinszaken, Gezondheid en Sociale zaken. (antoniadis.be)

Koen Geens is de Minister van Justitie. Hij is verantwoordelijk voor het **Ministerie van Justitie** of de **Federale Overheidsdienst Justitie**, die die zich bezighoudt met de rechtsorde in alle stadia. Dit omvat onder meer wetgeving, preventie, handhaving, strafuitvoering en slachtofferzorg. (wikipedia – Ministerie van Justitie)

Kinderrechtencommissariaat

Het Kinderrechtencommissariaat is bij decreet opgericht door het Vlaams Parlement als onafhankelijke instantie. Officieel heet dat: paraparlementaire instelling van het Vlaams Parlement. Het Kinderrechtencommissariaat rapporteert over zijn werkzaamheden in een jaarverslag aan het Vlaams Parlement.

Alles wat het Kinderrechtencommissariaat doet staat in het teken van een goede naleving en toepassing van kinderrechten in Vlaanderen. (kinderrechtencommissariaat.be)

4.4. Statistieken

Zijn er statistieken te vinden over je onderwerp? Let op: kopieer niet de cijfers maar beschrijf kort over welke het precies gaat en noteer de verwijzing naar die gegevens. Met andere woorden: welke statistieken zijn er rond je onderwerp te vinden (benoem ze) en waar zijn ze te vinden ?

Algemene cijfers over criminaliteit in het Vlaams Gewest (niet voor enkel jeugd of minderjarigen). Deze cijfers geven ons resultaten van 2000 tot en met 2014. Er werd gekeken naar het aantal geregistreerde diefstallen, afpersingen, misdrijven tegen de lichamelijke integriteit en gewelddadige misdrijven tegen eigendom.

[http://vobipubliek.vlaanderen.be/cognos10/cgi-bin/cognosisapi.dll?b_action=cognosViewer&ui.action=run&ui.object=%2fcontent%2ffolder\[%40name%3d%271A%20-%20Diensten%20voor%20algemeen%20regeringsbeleid%20%28DAR%29%27\]%2ffolder\[%40name%3d%27SVR%27\]%2ffolder\[%40name%3d%27Lokale%20Statistieken%20%28internet%2bintranet%29%27\]%2ffolder\[%40name%3d%27criminaliteit%27\]%2freport\[%40name%3d%27crimi_kek_gew%27\]&ui.name=crimi_kek_gew&run.outputFormat=&run.prompt=true&ui.backURL=%2fcognos8%2fcgi-bin%2fcognosisapi.dll%3fb_action%3dxts.run%26m%3dportal%2fcc.xts%26m_folder%3di9EC6BE45CB44FD4809A8CA43533C500](http://vobipubliek.vlaanderen.be/cognos10/cgi-bin/cognosisapi.dll?b_action=cognosViewer&ui.action=run&ui.object=%2fcontent%2ffolder[%40name%3d%271A%20-%20Diensten%20voor%20algemeen%20regeringsbeleid%20%28DAR%29%27]%2ffolder[%40name%3d%27SVR%27]%2ffolder[%40name%3d%27Lokale%20Statistieken%20%28internet%2bintranet%29%27]%2ffolder[%40name%3d%27criminaliteit%27]%2freport[%40name%3d%27crimi_kek_gew%27]&ui.name=crimi_kek_gew&run.outputFormat=&run.prompt=true&ui.backURL=%2fcognos8%2fcgi-bin%2fcognosisapi.dll%3fb_action%3dxts.run%26m%3dportal%2fcc.xts%26m_folder%3di9EC6BE45CB44FD4809A8CA43533C500)

Overzicht van het aantal mensen die werkzaam zijn in een sector die belast is met jeugdzaken (stand van zaken in 2008)

[http://vobipubliek.vlaanderen.be/cognos10/cgi-bin/cognosisapi.dll?b_action=cognosViewer&ui.action=run&ui.object=%2fcontent%2ffolder\[%40name%3d%271A%20-%20Diensten%20voor%20algemeen%20regeringsbeleid%20%28DAR%29%27\]%2ffolder\[%40name%3d%27SVR%27\]%2ffolder\[%40name%3d%27Lokale%20Statistieken%20%28internet%2bintranet%29%27\]%2ffolder\[%40name%3d%27Cultuur-Jeugd_Sport%27\]%2ffolder\[%40name%3d%27Jeugd%27\]%2ffolder\[%40name%3d%27kant-en-klare-rapporten%27\]%2freport\[%40name%3d%27Jeugd_gew_kek%27\]&ui.name=Jeugd_gew_kek&run.outputFormat=&run.prompt=true&ui.backURL=%2fcognos8%2fcgi-bin%2fcognosisapi.dll%3fb_action%3dxts.run%26m%3dportal%2fcc.xts%26m_folder%3diE56313E36C6E4E71BC8B199F554CA51D](http://vobipubliek.vlaanderen.be/cognos10/cgi-bin/cognosisapi.dll?b_action=cognosViewer&ui.action=run&ui.object=%2fcontent%2ffolder[%40name%3d%271A%20-%20Diensten%20voor%20algemeen%20regeringsbeleid%20%28DAR%29%27]%2ffolder[%40name%3d%27SVR%27]%2ffolder[%40name%3d%27Lokale%20Statistieken%20%28internet%2bintranet%29%27]%2ffolder[%40name%3d%27Cultuur-Jeugd_Sport%27]%2ffolder[%40name%3d%27Jeugd%27]%2ffolder[%40name%3d%27kant-en-klare-rapporten%27]%2freport[%40name%3d%27Jeugd_gew_kek%27]&ui.name=Jeugd_gew_kek&run.outputFormat=&run.prompt=true&ui.backURL=%2fcognos8%2fcgi-bin%2fcognosisapi.dll%3fb_action%3dxts.run%26m%3dportal%2fcc.xts%26m_folder%3diE56313E36C6E4E71BC8B199F554CA51D)

Cijfermateriaal voor jeugdcriminaliteit in België. Er werd gekeken naar de situatie van de jongere (POS/MOF), de ernst van het misdrijf, het profiel van de minderjarige en de aard van het misdrijf. Deze cijfers dateren uit 2005.

http://www.ministrando.org/jeugdcriminaliteit/jeugdcriminaliteit_in_belgi.html

Overzicht van cijfermateriaal over jeugdcriminaliteit in Nederland. Er wordt vooral gekeken naar de etniciteit, onderwijs, werk, etniciteit, criminaliteit en mogelijke verklaringen. Deze cijfers dateren uit 2012)

http://www.ministrando.org/jeugdcriminaliteit/statistieken_over_criminali.html

Stap 5

5.1. Persoonlijk besluit bij de opdracht

GEVONDEN INFO

- *Vond je voldoende informatie? Waar heb je niet gezocht en waar kan je nog zoeken?*
Ik denk dat ik genoeg informatie heb gevonden, hoewel deze vaak van Nederlandse websites kwam en dus vaak informatie en cijfers uit Nederland behandelde. Informatie vinden voor België verliep een beetje moeizamer, maar naarmate ik meer bronnen vond, kreeg ik ook meer toegang tot informatie en cijfers die voor ons land van toepassing zijn.
- *Is de informatie relevant en betrouwbaar?*
Ik heb geprobeerd om zo veel mogelijk informatie en cijfers te zoeken op websites van overheden en officiële instellingen en diensten.

VERLOOP OPDRACHT – VAARDIGHEDEN

- *Hoe verliep deze Sadan-opdracht voor je?*
In het begin heb ik de opdracht misschien wat onderschat waardoor er tijdens de laatste twee weken een gevoel van stress begon op te borrelen. Vooral wanneer de klasgenoten elkaar gingen vragen aan welke stap hun vrienden waren gekomen. Hoewel ik vaak enkele opdrachten verder zat dan de mensen die me deze vraag hebben gesteld, ondervond ik toch nog de druk om nog meer door te werken.
Ook vond ik het soms niet zo duidelijk wat er precies verwacht werd van een bepaalde stap en dan besloot ik gewoon om op mijn gevoel af te gaan met de hoop dat wat ik doe ook juist zal zijn.
- *Welke vaardigheden moet je verder nog trainen?*
Het overzichtelijk structureren van tekst en gegevens. Meer inzicht krijgen op het opstellen van een bronnenlijst.
- *En waar ben je sterk in?*
Ik kan snel informatie vinden die relevant is voor het onderwerp en deze ook herstructureren in een beter toegankelijke taal.
- *Wat heb je geleerd, wat zal je bijblijven?*
Ik heb kennis gemaakt met zeer veel nieuwe databanken en soorten informatie en bronnen. Ik had soms het gevoel dat de opdracht wat omslachtig was, maar uiteindelijk heb ik wel het gevoel dat de vaardigheden en informatie die we tijdens dit vak geleerd hebben, later nog zeer goed van pas kunnen en zullen komen.

Bronnenlijst

- Algemene Vergadering van de Verenigde Naties (20 november 1989). *Verdrag inzake de Rechten van het Kind*. Geraadpleegd op http://www.kinderrechtencommissariaat.be/sites/default/files/bestanden/kinderrechtenverdrag_of_ficiele_nederlandse_vertaling.pdf
- Baerveldt, C. (1990). *De school : broedplaats of broeinest? Een vergelijkend onderzoek naar de rol van de school bij de bestrijding en verspreiding van kleine criminaliteit van leerlingen*, Arnhem: Gouda Quint, 170 p.
- Baerveldt, C. & Bunkers, H. (1997). *Jeugd en cel in Nederland: over justitiële inrichtingen, jongeren en jongvolwassenen*, Uitgeverij Tijdstroom, 175 p.
- Bartels, A. J., Schuurmsma, S., & Slot, N. W. (2001). Interventies. In R. Loeber, N. W. Slot, & J. A. Sergeant (Red.), *Ernstige en gewelddadige jeugddelinquentie. Omvang, oorzaken en interventies* (pp. 291-318). Houten/ Diegem: Bohn Stafleu Van Loghum.
- Belgium.be (2014). *Jeugddelinquentie*. Geraadpleegd op <http://www.belgium.be/nl/justitie/veiligheid/criminaliteit/jeugdcriminaliteit/>
- Boendermaker, L. (2008). Jeugdzorg plus - drang en dwang in de jeugdzorg: nieuw zorgaanbod voor jeugdigen met ernstige gedragsproblemen, *Jeugd en co Kennis*, jg. 2, nr. 1, p. 8-20.
- Boendermaker, L. (1999). *Justitiële behandelingsrichtingen voor jongeren: behandeling en werkwijze*, Garant, 237 p.
- Boendermaker, L. (2005). Multisysteemtherapie, wel of niet toepassen?, *Kind en Adolescent*, 26, p. 141-143.
- De Groof, M. (2005). *Temperament als verklarende factor voor de comorbiditeit tussen verslaving en gedragsstoornissen* [thesis]. K.U.Leuven Faculteit Psychologie en pedagogische wetenschappen. Departement Psychologie.
- Delputte, L. (28 november 2015). Alle schouders onder jong Brussel. *De Standaard*, p. 38.
- Eurelings-Bontekoe, E.H.M. (2010). *Handboek persoonlijkheidspathologie*, Bohn Stafleu van Loghum, 598 p.
- Hartog-Polkerman, Coby (2009). *Opstandig, Dwars & Driftig: handboek gedragsstoornissen ODD en CD voor ouders, opvoeders, leerkrachten en hulpverleners*, SWP, 109 p.
- Henggeler, Scott W.; Schoenwald, Sonja K.; Borduin, Charles M.; Rowland, Melisa D.; Cunningham, Phillippe B. (2010). *Multisysteemtherapie: voor kinderen en jongeren met antisociaal gedrag*, SWP, 367 p.
- Jagers, H. (2001). Gezinsbenaderingen bij de behandeling van jeugdigen met justitiële contacten, *Kind en Adolescent*, 22, p. 149-158.
- Klomp, M. (1999). Planmatige teambegeleiding. In E. J. Knorth, & M. Smit (Red.), *Planmatig handelen in de jeugdhulpverlening* (pp. 305-324). Leuven/Apeldoorn: Garant.

- Mertens, K. (2013). *YAR Vlaanderen Jaarverslag 2013* [jaarverslag]. Geraadpleegd op http://www.yarvlaanderen.be/website/yar-vlaanderen/assets/files/yar_jaarverslag2013.pdf
- Milliau, T. (1999). *Duale diagnostiek bij adolescenten : literatuurstudie betreffende de comorbiditeit van psychiatrische stoornissen en stoornissen in het middelengebruik bij jongeren* [thesis]. KUL. Faculteit psychologie en pedagogische wetenschappen. Departement pedagogische wetenschappen. Orthopedagogiek.
- Offord, D., & Chmura Kraemer, H. (2000). Risk factors and prevention. *Evidence Based Mental Health*, 3, 70-71.
- Opdenacker, J. (2012). *Onderzoek naar werkzame methodieken in de bijzondere jeugdzorg ter continuering van de hulpverlening die door agressie bedreigd wordt*. [tekstdocument op Lirias]
- Poets, C. (2006). *Temperament als risicofactor voor middelengebruik en antisociaal gedrag en de comorbiditeit hiertussen* [thesis]. K.U.Leuven Faculteit Psychologie en pedagogische wetenschappen. Departement Psychologie.
- Scheiris, J. & Desoete, A. (2008). De prevalentie van enkele specifieke ontwikkelings- en gedragsstoornissen en hun comorbiditeit, *Signaal : significant voor de professionele hulpverlener*, 17, p. 4-14.
- Stichting Registratie Jeugd Voorzieningen (2000). *Gebruikershandleiding RJHV-tabel 'Aard van de problematiek'* [handleiding]. Utrecht: Stichting Registratie Jeugd Voorzieningen.
- Vanhecke, N. (14 november 2015). Agressie hangt constant in de lucht. *De Standaard*, p. 10.
- Van Coillie, G. (2008). *Agressie na prestatiedruk: pleidooi voor humaan onderwijs*, 5 p. [tekstdocument op Lirias]
- Van Remoortere, R. (19 november 2015). Theaterstuk stelt geweld bij jongeren in vraag. *Het Nieuwsblad – Regionaal: Antwerpen*, p. 5.
- Van Rompaey, V. (1999). Geweld op televisie - agressie bij kinderen. Is er nu wel of geen verband? *Caleidoscoop*, 11, p. 20-22.
- Van Yperen, T. A. (2001). Antisociaal gedrag en jeugddelinquentie: Wat valt er te keren?, *Kind en Adolescent*, 22, 213-222.
- Van Yperen, T.A. (2005). Van weten naar verbeteren, *SoziO-SPH: Vakblad voor sociale en pedagogische beroepen*, 5, p.10-15.
- Van Yperen, T. A. (2000). Visie op jeugdzorg. *Kind en Adolescent*, 21, 275-279.
- Van Yperen, T.A. & Giel, R. (1995). *Classificatiesystemen voor psychische stoornissen en gedragsstoornissen: uitgangspunten en bruikbaarheid van ICD, DSM en MAC*. Lisse: Swets & Zeitlinger. 272 p.
- Van Yperen, T.A. & Koot, J.M. (1994). Registratie van problematiek bij jeugdigen, *Kind en Adolescent*, 15, p.73-89.